

har man dannet Dekametre, (10 Metre), Hektometre (100 Metre) og Kilometre (1000 Metre), hvilken sidste, der omtrent er en halv dansk Fjerdingvei (3186 Fod), er Hovedbenævnelsen for Veilængder paa samme Maade, som vi have Mile. For nu at faae Markmaal, saa istedetfor at vi have Tønder, Skjæpper, Fjerdinglar, Album, eller hvad det hedder, saa er man i Frankrig gaaet ud fra en Grundeenhed, Arre, lig 1 Kvadrat Dekametre, altsaa en regelret Firkant, hvor Siden er 10 Metres, og har paa samme Maade, som ved Længdemaalet, dannet Benævnelserne Dekare (10 Ares), Hektare (100 Ares) og saa fremdeles. Naar man veed, at „Deka“ behøver „ti“ o. s. v., og der er Spørgsmaal om Markmaal, faaer man let en klar Forestilling om, hvad Benævnelserne have at bethyde, hvilket man aldeles mangler ved vore Benævnelser. Paa samme Maade har man baaret sig ad med Hensyn til Nummaalet, idet man er gaaet ud fra en Grundeenhed, Stere, der er lig en Tærning, hvis Side er en Metre, altsaa lig en Kubik-Metre, der jo er lidt over 32 danske Kubikfod. Da en Favn Brænde er 72 Kubikfod (naar Stykkerne ere 2 Fod lange), forlanger man altsaa f. Ex. istedetfor 2 Favne Brænde i Frankrig circa 5 Steres. Med Hensyn til Huulmaal har man taget en Tærning, hvis Side er $\frac{1}{10}$ Metre, altsaa en Kubik-Decimetre, til Grundeenhed; det Num., som den indeslutter, har man kaldt Litre, der svarer næsten nøiagtigt til den danske Pot; man har nu, paa samme Maade som tidligere, dannet Dekalitre (10 Litres), Hektolitre (100 Litres) osv.; Decilitre ($\frac{1}{10}$ Litre), Centilitre ($\frac{1}{100}$ Litre), o. s. fr. Endelig har man faaet Grundeenheden for Vægt, Gramme, idet man dertil har taget en Tærning, hvis Side er en hundrede Deel af Metren, altsaa en Kubik-Centimetre, og sagt, at det, som en saadan Tærning af destilleret Vand ved en vis Temperatur, nemlig ved 0°, veier, det er Vægteenheden og kaldes Gramme. Man har nu atter dannet Decigramme ($\frac{1}{10}$ Gramme), Centigramme ($\frac{1}{100}$ Gramme), osv.; Dekagramme (10 Grammer), Hektogramme (100 Grammer) og Kilogramme (1000 Grammer), der er lig 2 danske Pund.

De ville altsaa see, at Nummaal, Flademaal, Flydemaal og Længdemaal alle ere knyttede til et Naturmaal, Metre, og at alle Over- og Underafdelinger ere dannede paa samme Maade. Vil man nu hos os gaae denne Vej, skal man helst, idetmindste efter mit Skjøn, gaae den fuldstændigt; og vil man kun begynde paa den, saa skal man begynde saaledes, at man ikke ubeluffer Fuldstændiggjørelsen.

Istedetfor at vælge det „dobbelte“ Antal, altsaa 1000 Grammer til Vægteenhed, naar man endelig ikke vil gaae ud fra een Gramme, saa er man gaaet ud fra 500 Grammer, men dette forekommer mig uhenigtsmæssigt og urigtigt, saa meget mere, som det har vist sig; at det franske Vægtsystem kan gjenneføres ogsaa udenfor Handelsvægten, siden det er gjenneført, og det i Frankrig af alle Stænder betragtes som en overordentlig Rettelse, at det er indført. Det samme Vægt- og Maalsystem anvendes i Sardinien, Belgien, Modena, Grækenland, Holland og mange andre Stæder, jeg veed altsaa ikke, hvorfor vi, naar vi ville indføre noget Nyt, ikke tage det fra Grunden af, og tage det op fra de Stæder, hvor det er gjenneført og consequent gjenneført. Der vil desuden komme det Gode ud deraf, at der, idetmindste i denne Henseende, vil blive Ligbed over hele Monarchiet, naar man optager Benævnelserne Dekagramme etc., idet disse Ord hedde saaledes i Alverdens Sprog, haade paa Sønderjydsf eller Plattjydsf, paa Tydsf og Dansk. Skjøndt vi nu sige, at vi have den samme Benævnelse for Vægten, som man har i andre Landsdele, saa er Benævnelsen dog forskjellig, idet man udtaler Ordene forskjelligt paa Tydsf og Dansk. Jeg skal altsaa tillade mig at henstille til det høitærede Thing, at det ned sætter et Udvalg, eller paa anden Maade tilkjendegiver, at denne Lov kunde trænge til en fornyet Overveielse; og at navnlig Hensynet til Maal- og Mjntsystemet burde tages noget nærmere i Betragtning, inden man udgiver en Lov om vort Vægtsystem.

Kanfer: Naar man betragter den Inddeling, der nu finder Sted med Hensyn til Handelsvægten, alene med Hensyn til dennes